

Més de la meitat de les morts infantils en països en desenvolupament podrien estar relacionades amb infeccions

La major xarxa de vigilància de salut infantil, CHAMPS, presenta els seus primers resultats sobre la mortalitat de nens i nenes en països de baixa renda

Barcelona, 18 de juny de 2020- La xarxa de vigilància de salut infantil més gran del món, [CHAMPS](#), ha publicat els seus primers resultats científics. L'estudi proporciona informació fidedigna sobre les **causes de mort de nens i nenes menors de cinc anys**, així com de **nadons nascuts sense vida** en cinc ciutats de l'Àfrica i d'Àsia. Dels **quasi mil casos analitzats, el 54% presentaven un agent infeccios entre les causes de mort**. La recerca, publicada a la revista *Lancet Global Health*, està liderada per l'Institut de Salut Global de Barcelona (ISGlobal), centre impulsat per la Fundació "la Caixa", la Universitat Emory d'Atlanta i els Centres per al Control i Prevenció de Malalties dels Estats Units.

Per a dur a terme l'estudi, s'han realitzat **933 autòpsies mínimament invasives en morts menors de cinc anys, casos de mort neonatal i nadons nascuts sense vida** a cinc districtes de Bangladesh, Kenya, Mali, Moçambic i Sud-àfrica. Aquesta metodologia d'autòpsia, [desenvolupada fa anys per ISGlobal](#), permet determinar la causa de la mort amb una **gran precisió** mitjançant l'anàlisi de mostres d'òrgans adquirides *post mortem*, i **no requereix personal ni equip altament especialitzats**.

Entre les característiques de la recerca, destaca la descripció de la **cadena completa de successos que han provocat la defunció**. "Enlloc de centrar-nos en una única causa de mort subjacent i, sovint, no específica, hem descrit detalladament tots els esglaons i processos patològics que, des de la causa subjacent, condueixen a la mort", comenta **Quique Bassat**, investigador d'ISGlobal que comparteix la primera autoria de l'estudi.

En el **63% dels casos, l'equip va identificar dues o més condicions a la cadena causal** i, en el 54%, aquesta condició era una infecció. "Una de les particularitats d'aquest estudi és la granularitat de les dades que hem obtingut. D'una banda, hem pogut identificar al o als patògens infecciosos involucrats, i al mateix temps associar-los a les lesions histopatològiques trobades en els teixits dels diferents òrgans. Això ens dona una idea gairebé tridimensional dels processos que van acabar amb la mort del pacient, i d'una forma menys invasiva que les tècniques d'autòpsia habituals", recalca Bassat.

Una de les troballes clau de l'estudi és el pes del bacteri *Klebsiella pneumoniae* en la mortalitat infantil. "Sorprendentment hem trobat aquest bacteri, que normalment no apareix en les llistes habituals de causa de mort infantil, en un nombre considerable de casos de **pneumònia, sèpsia i meningitis**," afirma l'investigador. "Aquesta informació podria impulsar el desenvolupament de **noves eines i estratègies per a la prevenció o el tractament d'aquest patogen**". Altres patògens amb un rol important són *Escherichia coli*, *Acinetobacter baumannii* i els citomegalovirus.

L'autòpsia mínimament invasiva, aliat clau contra la mortalitat infantil

Malgrat el descens de la mortalitat infantil en les últimes dècades, s'estima que anualment encara **moren 5,4 milions de menors de cinc anys** i neixen **2,5 milions de nadons morts a tot el món**, sent l'Àfrica subsahariana i l'Àsia meridional les regions més afectades. Paral·lelament, en aquestes regions la causa de la mort es determina principalment mitjançant

entrevistes d'autòpsia verbal i, ocasionalment, a través de certificats de defunció poc precisos. Encara que les autòpsies diagnòstiques completes posseeixen una precisió molt més elevada que aquestes dues tècniques, plantegen nombrosos desafiaments, com la **baixa acceptació cultural i religiosa** -ja que poden retardar l'enterrament i alterar la fesomia- o la necessitat de comptar amb **personal qualificat i recursos específics**. En aquest context, les autòpsies mínimament invasives suposen una alternativa eficaç i amb una acceptació social molt major.

“Conèixer detalladament tots els factors implicats en la defunció de nens i nenes és essencial per a estimar la càrrega de malaltia, rastrejar el progrés global i desenvolupar polítiques eficients, rendibles i sobretot basades en l'evidència per a combatre la mortalitat infantil”, assegura Bassat. “Els estudis de la xarxa CHAMPS marcaran un abans i un després en aquesta causa, ja que proporcionen informació crucial per al disseny i implantació **d'intervencions sanitàries que salvaran vides**”, conclou.

Referència

Allan W Taylor*, Dianna M Blau*, Quique Bassat*, Dickens Onyango, Karen Kotloff, Shams El Arifeen, Inacio Mandomando, Richard Chawana, Vicky Baillie, Victor Akelo, Milagritos Tapia, Navit Salzberg, Adama Keita, Timothy Morris, Shailesh Nair, Nega Assefa, Anna Seale, Anthony Scott, Reinhard Kaiser, Amara Jambai, Beth Barr, Emily S Gurley, Jaume Ordí, Sherif R Zaki, Samba O Sow, Farzana Islam, Afruna Rahman, Scott F Dowell, Jeffrey P Koplan, Pratima L Raghunathan, Shabir A Madhi, Robert F Breiman, for the CHAMPS Consortium. *Initial findings from a novel population-based child mortality surveillance approach (CHAMPS): a descriptive study*. Lancet Global Health 2020

*coautoria primària compartida

Sobre ISGlobal

L'Institut de Salut Global de Barcelona (ISGlobal) és el fruit d'una aliança innovadora entre la Fundació "la Caixa" i institucions acadèmiques i governamentals per contribuir a l'esforç de la comunitat internacional amb l'objectiu de fer front als reptes de la salut en un món globalitzat. ISGlobal consolida un node d'excel·lència basat en la recerca i l'assistència mèdica que té el seu origen en els àmbits hospitalari (Hospital Clínic i Parc de Salut MAR) i acadèmic (Universitat de Barcelona i Universitat Pompeu Fabra). El seu model de treball aposta per la translació del coneixement generat per la ciència a través de les àrees de Formació i Anàlisi i Desenvolupament Global. ISGlobal està acreditat com a "Centre d'Excel·lència Severo Ochoa" i és membre del Programa CERCA de la Generalitat de Catalunya.

Prensa ISGlobal

Carol Pozo

carolina.pozo@isglobal.org

669 877 850 / 699 183 966

Marta Solano

marta.solano@isglobal.org

661 45 16 00

Àrea de Comunicació de la Fundació "la Caixa"

Irene Roch

iroch@fundaciolacaixa.org

93 404 60 27/ 669 457 094

Una iniciativa de:

